Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z muzyki

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z muzyki dla klasy 4 szkoły podstawowej zostały opracowane na podstawie obowiązującej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, określonej w Rozporządzeniu Ministra Edukacji w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

Uwzględniają one cele kształcenia oraz wymagania szczegółowe zawarte w podstawie programowej i odnoszą się do najważniejszych obszarów aktywności muzycznej ucznia.

W procesie edukacji muzycznej uczeń występuje w różnych rolach:
– jako wykonawca i twórca muzyki,
– jako słuchacz i odbiorca dzieł muzycznych,
– jako uczestnik kultury muzycznej,
– jako członek zespołu współpracujący z innymi podczas działań artystycznych.

Założenia oceniania na lekcjach muzyki

Podczas oceniania nauczyciel bierze pod uwagę udział ucznia w różnych formach aktywności muzycznej, takich jak:
– śpiew i działania wokalne,
– gra na instrumentach szkolnych,
– ruch przy muzyce i taniec,
– słuchanie muzyki oraz wypowiedzi o muzyce,
– działania twórcze (np. improwizacja, tworzenie rytmów, akompaniamentów lub ilustracji dźwiękowych),
– współpraca podczas wspólnego muzykowania,
– aktywność i zaangażowanie w proces uczenia się muzyki.

Ocenianie uwzględnia również indywidualne możliwości ucznia, jego postępy oraz stopień zaangażowania w wykonywane zadania muzyczne.

Specyfika oceniania na lekcjach muzyki

Ocenianie na lekcjach muzyki uwzględnia specyfikę edukacji artystycznej. Nie ocenia się predyspozycji muzycznych ucznia, takich jak naturalne możliwości głosowe czy poziom uzdolnień muzycznych.

Podczas oceniania nauczyciel bierze pod uwagę przede wszystkim:
– aktywność ucznia podczas zajęć muzycznych,
– zaangażowanie w wykonywane działania,
– podejmowanie prób realizacji zadań muzycznych,
– systematyczność pracy oraz postępy w rozwijaniu umiejętności,
– współpracę z innymi uczniami podczas wspólnego muzykowania,

– kreatywność oraz samodzielność w podejmowaniu i realizacji działań muzycznych,

– gotowość do refleksji nad własną pracą oraz korzystania z informacji zwrotnej.

Istotnym elementem oceniania jest rozwijanie pozytywnej motywacji ucznia do uczestnictwa w działaniach muzycznych oraz budowanie poczucia sprawczości i radości z kontaktu z muzyką.

Poziomy wymagań edukacyjnych

K – konieczny	ocena dopuszczająca (2)
P – podstawowy	ocena dostateczna (3)
R – rozszerzający	ocena dobra (4)
D – dopełniający	ocena bardzo dobra (5)
W – wykraczający	ocena celująca (6)

Rubryka porządkująca umiejętności muzyczne ucznia

W dokumencie zastosowano rubrykę porządkującą umiejętności muzyczne ucznia, która pomaga w przejrzysty sposób obserwować rozwój kompetencji muzycznych w różnych obszarach aktywności.

Rubryka odnosi się do następujących obszarów działań muzycznych:
– śpiew i działania wokalne,
– gra na instrumentach,
– ruch przy muzyce,
– słuchanie i rozumienie muzyki,
– tworzenie muzyki oraz współpraca podczas wspólnego muzykowania.

Poszczególne poziomy rubryki odpowiadają stopniom szkolnym i pokazują stopniowy rozwój umiejętności ucznia – od uczestnictwa w działaniach muzycznych, poprzez coraz większą samodzielność, aż do twórczego wykorzystywania zdobytych umiejętności.

Obszar aktywności muzycznej	**Poziom konieczny (2)**	**Poziom podstawowy (3)**	**Poziom rozszerzający (4)**	**Poziom dopełniający (5)**	**Poziom wykraczający (6)** **(twórczy)**
Śpiew i działania wokalne	uczestniczy w śpiewie piosenki	śpiewa piosenkę w zespole klasowym	śpiewa poprawnie piosenkę w zespole klasowym	śpiewa piosenkę samodzielnie lub w małej grupie z zaangażowaniem	śpiewa piosenkę z pamięci (indywidualnie lub zespołowo),
Gra na instrumentach	wydobywa dźwięki z instrumentu	wykonuje prosty rytm lub melodię	wykonuje melodię poprawnie	wykonuje melodię z zaangażowaniem i dbałością o poprawność	gra z pamięci, tworzy własny akompaniament lub improwizuje
Ruch przy muzyce	reaguje ruchem na muzykę	uczestniczy w zabawach muzyczno-ruchowych	wykonuje ruch zgodny z charakterem muzyki	świadomie interpretuje muzykę ruchem	tworzy własną ilustrację ruchową

Obszar aktywności muzycznej	**Poziom konieczny (2)**	**Poziom podstawowy (3)**	**Poziom rozszerzający (4)**	**Poziom dopełniający (5)**	**Poziom wykraczający (6)** **(twórczy)**
Słuchanie i rozumienie muzyki	słucha muzyki	opisuje nastrój słuchanej muzyki	nazywa elementy muzyki w utworze	wskazuje elementy muzyki, wyjaśnia ich znaczenie	formułuje opinie na temat słuchanej muzyki
Tworzenie muzyki i współpraca	uczestniczy w działaniach zespołowych	współpracuje w zespole muzycznym	wykonuje zadania muzyczne w zespole	świadomie współtworzy działania muzyczne	tworzy własne pomysły muzyczne

Ocena z muzyki uwzględnia zarówno poziom opanowania umiejętności muzycznych ucznia, określonych w rubryce, jak i jego postawę podczas zajęć, w szczególności zaangażowanie, aktywność, współpracę oraz kreatywność.

Rubryka porządkuje przede wszystkim podstawowe obszary aktywności muzycznej ucznia. Pozostałe elementy oceniania, takie jak uczestnictwo w kulturze, refleksja nad własną pracą, współpraca, sprawczość oraz stosowanie zasad związanych z bezpieczeństwem i higieną działań muzycznych, uwzględniane są w bieżącej ocenie pracy ucznia.

Elementem oceny z muzyki jest również zdolność ucznia do refleksji nad własną pracą, podejmowania prób samooceny oraz korzystania z informacji zwrotnej w dalszym działaniu.

Uczeń nie jest zobowiązany do indywidualnych wystąpień wokalnych; formy aktywności dostosowuje się do jego możliwości i poczucia bezpieczeństwa.

Ogólne kryteria oceniania:

Ocena niedostateczna (1)

Ocena niedostateczna (1) nie wynika z braku predyspozycji lub uzdolnień muzycznych ucznia. Może być wystawiona wyłącznie w sytuacji, gdy uczeń mimo wsparcia nauczyciela nie podejmuje prób realizacji zadań muzycznych, odmawia udziału w działaniach oraz wykazuje trwały brak zaangażowania w pracę na lekcjach.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń w minimalnym stopniu opanował wymagane wiadomości i umiejętności. Przy pomocy nauczyciela wykonuje proste zadania muzyczne, uczestniczy w śpiewie, ćwiczeniach rytmicznych oraz podejmuje próby udziału w działaniach muzycznych. Mimo trudności podejmuje próby działania muzycznego.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane w programie nauczania. Potrafi wykonywać proste zadania muzyczne, czasem z pomocą nauczyciela, śpiewa w zespole klasowym, wykonuje prosty rytm lub melodię oraz rozpoznaje podstawowe pojęcia muzyczne.

Ocena dobra (4)

Uczeń poprawnie wykonuje większość zadań muzycznych. Śpiewa piosenki poprawnie pod względem rytmicznym, wykonuje proste melodie lub rytmy na instrumentach, rozpoznaje elementy muzyki oraz potrafi wykorzystać je w praktyce. Podejmuje próby samodzielnego wykorzystania poznanych elementów muzyki w działaniu.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń w pełni opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania. Samodzielnie wykonuje zadania muzyczne, poprawnie śpiewa i gra na instrumentach, interpretuje muzykę ruchem lub głosem oraz świadomie wykorzystuje poznane pojęcia muzyczne w działaniu. Wykazuje samodzielność i inicjatywę w działaniach muzycznych.

Ocena celująca (6)

Uczeń wykazuje szczególne zainteresowanie muzyką oraz twórczo rozwija swoje umiejętności. Proponuje własne rozwiązania artystyczne, tworzy proste formy muzyczne, improwizuje oraz aktywnie uczestniczy w dodatkowych działaniach muzycznych.

Ocenianie kształtujące

Na lekcjach muzyki stosowane są elementy oceniania kształtującego, które wspierają rozwój ucznia oraz pomagają mu świadomie uczestniczyć w procesie uczenia się.

Nauczyciel:
– przedstawia uczniom cele lekcji oraz kryteria sukcesu,
– udziela informacji zwrotnej dotyczącej wykonywanych zadań muzycznych,
– zachęca uczniów do refleksji nad własną pracą i postępami,
– wspiera rozwój umiejętności muzycznych poprzez wskazywanie dalszych kierunków pracy,
– stwarza sytuacje sprzyjające samoocenie oraz wzajemnej informacji zwrotnej w grupie.